

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Anders Chydenius -säätiö

Toimintakertomus 2012

Säätiö on pyrkinyt tekemään Anders Chydeniusta tunnetuksi avoimen talouden ja avoimen hallinnon edistäjänä - klassisen liberalismiin ja julkisuusperiaatteen kansainvälisesti merkittävänä uranuurtajana.

Vuonna 2012 Anders Chydenius -säätiön toiminnan painopisteinä olivat Chydeniuksen koottujen teosten julkistamisen jatkaminen, Anders Chydenius -vapaakauppaseminaarin järjestäminen neljättä kertaa ja tietämisen vapauden päivän seminaarin järjestäminen kuudetta kertaa.

Säätiön tavoitteena oli myös edistää pohjoismaisen julkisuusperiaatteen 250-vuotisjuhlavuoden viettämistä Ruotsissa ja Suomessa vuonna 2016.

Tieteellisen työn tukeminen ja Kootut teokset

Säätiö on tukenut tavoitteitaan edistävää tieteellistä työtä.

Pro gradu -apurahat

Toimintavuonna säätiö jatkoi apurahatoimintaansa julistamalla haettavaksi vuoden 2013 pro gradu -apurahat yliopisto-opiskelijoille. Apurahaa saa hakea Anders Chydeniusta tai hänen toimintaympäristöään koskevaan historiantutkimukseen tai tutkimukseen, joka kohdistuu Anders Chydeniuksen tärkeinä pitämiin kysymyksiin tämän päivän yhteiskunnassa. Etusijalla ovat markkinatalouden vapaus ja vastuu sekä hallinnon avoimuus ja tietämisen vapaus (Freedom of information).

Kootut teokset

Vuonna 2012 keskeisin hanke tieteellisen työn tukemisessa oli Anders Chydeniuksen koottujen teosten tieteellinen toimitustyö. Kyseessä on viisivuotinen hanke Anders Chydeniuksen koottujen teosten julkaisemiseksi niin alkukielellä, suomenkielisenä käännöksenä kuin englanninkielisenä valikoimana. Julkaisutyö palvelee sekä tutkimusta että sitä yleistä kiinnostusta, jota Chydeniuksen ajatuksia kohtaan on niin Suomessa, Ruotsissa kuin eri puolilla maailmaa. Hanke on merkittävä

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

kansalliskirjallisuuden julkaisutyö.

Säätiö toteuttaa hankkeen vuosina 2006–2014 yhteistyössä Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen ja Chydenius-instituutin kannatusyhdistyksen kanssa. Säätiö vastaa erityisesti yksityisen rahoituksen hakemisesta yhteensä 1 335 000 euron kustannusarviolle. Hankkeen toteutumista seuraa ohjausryhmä ja toimitustyötä tukee toimituskunta, joita johtaa säätiön hallituksen puheenjohtaja.

Ruotsin- ja suomenkielisen sarjan ensimmäisen niteen julkaiseminen

Kirjamessuilla Helsingin messukeskuksessa järjestettiin ruotsinkielisen edition ja suomenkielisen version esittely kustantajien toimesta (Edita, Svenska litteratursällskapet i Finland rf). Säätiön hallituksen puheenjohtaja oli messuilla ruotsinkielisessä keskustelutilaisuudessa puhumassa Chydeniuksesta ja Tengströmistä.

Chydeniuksen koottujen teosten ruotsinkielisen kirjasarjan ja suomenkielisen käänkösarjan ensimmäinen osa julkaistiin 4.12.2012. Helsingin kaupungintalolla järjestetyssä julkistamistilaisuudessa kirjan saivat Suomen valtioneuvoston jäsen Krista Kiuru ja Ruotsin suurlähettiläs Anders Lidén. Kirjan ensikappale luovutettiin tasavallan presidentti Sauli Niinistölle saman päivän aamuna. Julkaisutilaisuus järjestettiin myös Kokkolassa yhteistyössä Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa (5.12.), jolloin kirja luovutettiin Kokkolan kaupungin luottamusmiesjohdolle ja seurakuntien kirkkoherroille. Lisäksi kirja luovutettiin arkkipiispa Kari Mäkiselle (10.12.) Kirkkohallituksessa Helsingissä.

Julkaisun esittelytilaisuus Tukholmassa

Säätiö valmisteli teoksen esittelytilaisuutta Tukholmaan (15.1.2013) yhteistyössä Tukholman-suurlähetystön kanssa.

Anders Chydenius -vapaakauppaseminaari

Säätiö järjesti yhteistyössä Kokkolan kaupungin ja Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa Kokkolassa lauantaina 9.6.2011 Anders Chydenius – vapaakauppaseminaarin. Tänä vuonna yhteistyökumppaneina olivat myös Keskipohjanmaa-lehti, Österbottens Tidning, Pohjanmaan kauppakamari ja Osuuskauppa KPO. Seminaarin teemana oli "*Myrskyn jälkeen? - eurooppalaisen talouden nousun eväät*". Tarkoituksena oli käsitellä Euroopan unionin talouskriisiä sekä kasvun ja työllisyyden eväitä. Näkökulmana oli Chydeniuksen vapaakauppa-ajattelu.

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Ohjelma oli seuraava:

10.00-10.15 Seminaarin tervetuliaissanat

Kokkolan kaupunginjohtaja Antti Isotalus

Anders Chydenius -säätiön hallituksen puheenjohtaja Gustav Björkstrand

Alustukset ja paneelikeskustelu

ERVV:n toimitusjohtaja Klaus Regling

Valtiovarainministeri Jutta Urpilainen

Keskuskauppakamarin toimitusjohtaja Risto E. J. Penttilä

EVA:n toimitusjohtaja Vesa Vihriälä

12.20–12.30 Yhteenveto

Rehtori Aino Sallinen, Jyväskylän yliopisto

Keski-Pohjanmaan konservatoriolla järjestettyyn seminaariin osallistui noin 200 ihmistä. Seminaarista julkaistiin ilmoitukset Keskipohjanmaa-lehdessä ja Österbottens Tidningenissä. Säätiö jatkaa kesäperinnettä ensi vuonna.

Tietämisen vapauden päivä

Säätiö jatkoi toimintavuonna suomalais-ruotsalaisen "tietämisen vapauden päivän" viettämistä pohjoismaisen julkisuusperiaatteen kunniaksi. Kuudetta kertaa vietetty päivä ajoittui Ruotsi-Suomen painovapausasetuksen (2.12.1766) vuosipäivän tienoille.

Tietämisen vapauden päivän seminaari

Säätiö järjesti yhteistyössä Forum Virium Helsingin ja Suomen verkkodemokratiaseuran kanssa 4.12.2012 tietämisen vapauden päivän seminaarin Helsingin kaupungintalolla. Teemana oli "Avoimen tiedon Suomi 2016". Tavoitteena oli käsitellä open data –kehityksen mahdollisuuksia Suomelle. Ohjelma oli seuraava:

12.00 Moderaattorin tervetuliaissanat

toimitusjohtaja Jarmo Eskelinen, Forum Virium Helsinki

Anders Chydeniuksen teosten (1751-65) julkistaminen

Hallituksen puheenjohtaja *Gustav Björkstrand*, Anders Chydenius-säätiö
Ruotsin suurlähettiläs *Anders Lidén*

Avauspuheenvuoro

Asunto- ja viestintäministeri *Krista Kiuru*, Liikenne- ja viestintäministeriö

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Open Government Partnership

Finanssineuvos **Katju Holkeri**, Valtiovarainministeriö

Helsinki Region Infoshare 2013

Projektipäällikkö **Ville Meloni** ja **Petri Kola**, Forum Virium Helsinki

Apps4Finland 2012 -kilpailun partnerin puheenvuoro

Tietopalvelujohtaja **Heli Mikkela**, Tilastokeskus

14:00-14:45 Kahvitauko

14:45-17:00 Apps4Finland 2012 -kilpailun palkintojenjako

Puheenjohtaja **Sami Majaniemi**, Suomen verkkodemokratiaseura ry

Tiedotus ja yhteistyö

Säätiö on käyttänyt www.chydenius.net -kotisivujaan tiedotus- ja julkaisukanavanaan. Verkkosivujen kautta voi rekisteröityä säätiön postituslistalle. Säätiön julkaisut ovat sivuilta saatavissa sähköisessä muodossa. Lisäksi säätiö on tiedottanut tiedotusvälineille toiminnastaan.

Säätiö on toiminut Säätiöiden ja rahastojen valtuuskunnan jäsenenä. Hallituksen puheenjohtaja osallistui valtuuskunnan syyskokoukseen 26.11.2012.

Säätiö on edistänyt pohjoismaisen julkisuusperiaatteen 250-vuotisjuhlavuoden viettämistä vuonna 2016 tekemällä asiasta aloitteen Ruotsin ja Suomen ulko- ja oikeusministereille sekä Suomen valtiollisen itsenäistymisen 100-vuotisjuhlavuoden valmistelua suunnittelevalle työryhmälle. Suomi100-työryhmä mainitsi loppuraportissaan säätiön aloitteen Suomen ja Ruotsin valtiollisen yhteyden aikaisten yhteisten saavutusten huomioimisesta.

Hallinto

Hallituksen kokoonpano on vuonna 2012 ollut seuraava:

Gustav Björkstrand	puheenjohtaja
Sverker Gustavsson	varapuheenjohtaja
Martti Eurola	jäsen (-21.2.)
Antti Isotalus	jäsen
Asmo Kalpala	jäsen
Kristiina Kouros	jäsen
Arttu Laine	jäsen (21.2.-)
Raimo Sailas	jäsen

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Sinikka Salo jäsen
Krister Ståhlberg jäsen

Erovuoroisia jäseniä olivat vuonna 2012 Kokkolan kaupungin nimeämät Martti Eurola ja Sverker Gustavsson sekä Chydenius-instituutin kannatusyhdistyksen nimeämä Raimo Sailas. Gustavsson ja Sailas nimettiin uudelleen hallituksen jäseniksi. Eurolan tilalle Kokkolan kaupungin nimeämänä edustajana hallitukseen valittiin toimitusohjaja Arttu Laine.

Hallitus on kokoontunut kolme kertaa. Vuosikokous pidettiin 21.2.2012 ja muut kokoukset 9.6.2012 ja 4.12.2012. Asiamiehenä on toiminut VTM Juha Mustonen. Tilintarkastajina ovat toimineet Mikael Forss (HTM) ja Ulla Järvi (HTM) ja varalla Sirpa Pihlajaniemi (HTM) ja Kirsti Kattilakoski (HTM).

Säätiön hallitus valtuuttamana säätiön varainhankkijana on toiminut opetusneuvos Mikko Viitasalo.

Talous ja varainhankinta

Säätiön tilikausi oli 10 792,36 € voitollinen. Huhtikuussa 2012 tekemässään päätöksessä verohallinto myönsi säätiölle osoitetuille lahjoituksille verovapauden myös vuosiksi 2012–2016. Säätiö on saanut toimintavuonna seuraavat lahjoitukset Kootut teokset -hankkeelle:

Tapiola: 5.000 euroa
OP-Pohjola: 1.500 euroa
Kokkolan OP: 2.000 euroa
Tampereen seudun OP: 2.000 euroa
Kokkolan kaupunki: 10.000 euroa
Yhteensä: 20.500 euroa

Säätiö on saanut toimintavuonna seuraavat lahjoitukset säätiön toimintaan:

Kokkolan kaupunki (vuosiavustus): 20.000 euroa
Konstsamfundet rf: 3.000 euroa
Osuuskauppa KPO: 5.000 euroa
Yhteensä: 28.000 euroa

Säätiön säädepääoma (40.000 €) on sijoitettu lyhyen koron instrumentteihin (arvo 31.12.2012: 44.662,62 euroa). Pankkitilillä oli vuoden vaihteessa 21.403,46 euroa.